

30.01.2026

Data wydarzenia: 16.06.2026 - 17.06.2026

XII konferencja naukowa z cyklu JĘZYK - OBYCZAJ - WSPÓLNOTA: Jednostka a/i wspólnota. Między konwencją a oryginalnością

Typ wydarzenia: Konferencja

Organizatorzy: Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Zielonogórski

Grupy docelowe: Samodzielni Pracownicy Naukowi, Doktorzy

Zakład Historii Języka Polskiego Uniwersytetu Łódzkiego we współpracy z Zakładem Językoznawstwa Uniwersytetu Zielonogórskiego zapraszają do udziału w XII konferencji naukowej z cyklu *JĘZYK - OBYCZAJ - WSPÓLNOTA: Jednostka a/i wspólnota. Między konwencją a oryginalnością*.

W tegorocznej edycji w centrum naszych rozważań pragniemy postawić człowieka – członka wspólnoty i użytkownika polszczyzny, bowiem historia języka to nie tylko dzieje systemu, ale przede wszystkim historia ludzi, którzy ten system tworzyli i przekształcali. Temat chcemy potraktować dwuaspektowo.

Po pierwsze, ze względu na przypadającą w 2026 roku 180. rocznicę urodzin i 110. rocznicę śmierci HENRYKA SIENKIEWICZA – jednym z głównych tematów naszej konferencji chcemy uczynić twórczość (literacką, epistolarną, publicystyczną) wybitnego pisarza – z jednej strony silnie zakorzenioną w tradycji (konwencja), z drugiej zaś – będącą wzorcem oryginalności artystycznej, kształtującym polszczyznę kilku pokoleń. Zależy nam na analizach skupionych na problemach języka, stylu i gatunku dorobku noblisty.

Po drugie, naszą uwagę zamierzamy skierować na relację między tym, co wspólnotowe, utrwalone i konwencjonalne, a tym, co jednostkowe, nowatorskie i oryginalne. Relację tę chcemy rozpatrywać zarówno synchronicznie, jak i diachronicznie, z perspektywy historii języka, dziejów stylów, tradycji gatunkowych oraz praktyk dyskursywnych. Zachęcamy do podejmowania refleksji nad rolą jednostki (autora, skryby, tłumacza, redaktora) w kształtowaniu języka oraz nad mechanizmami, dzięki którym indywidualne wybory językowe stają się elementem wspólnotowego uzusu lub pozostają świadectwem oryginalności i odrębności. Przedmiotem zainteresowania mogą być m.in. procesy normalizacji i standaryzacji, strategie stylistyczne i retoryczne, konwencja gatunkowa jako wymóg wspólnoty a indywidualne strategie autorskie, przełamywanie schematów

stylowych, oryginalność jako kategoria wartościująca w historii języka, a także relacje między językiem a tożsamością – indywidualną i zbiorową. Pragniemy przyrzeć się temu, jak konwencja i innowacja współistnieją w historii języka, w stylach i dyskursach, w jaki sposób konwencje językowe scalają wspólnotę użytkowników polszczyzny, a jednocześnie jak indywidualna inwencja czy nowatorstwo językowe wpływają na ewolucję tych norm. Interesują nas zarówno procesy utrzymywania ciągłości w systemie językowym, jak i przejawy kreatywnej twórczości.

Adres: Hotel Lawendowe Termy, ul. abp. Jakuba Świnki 10, 99-210 Uniejów

Data zgłaszania prelegentów: 10.03.2026

Opłata: 750 zł

Do pobrania:

- [ZAPROSZENIE_Jednostka_i_wspólnota_2026.pdf](#)

Słowa kluczowe: wspólnota, językoznawstwo, Henryk Sienkiewicz, obyczaj, jednostka